

فصل چہارم
نمونہ گیری

کتاب

پدرستانی کشور

★ نوع فعالیت: کمک در انجام پونکسیون کمري

هدف: تشخیص بیماری

وسایل مورد نیاز:

ست LP (شامل دو عدد لوله آزمایش، گاز، پنبه، رسیور، گالی پات، پنس، شان) - بر چسب - لکوپلاست - محلول ضد عفونی کننده - سوزن LP
عامل انجام کار: پرستار - بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	وسایل مورد نیاز را آماده کنید.
۲	جهت انجام روش از بیمار رضایت نامه کتبی اخذ کنید.
۳	مراحل انجام کار را برای بیمار شرح دهید.
۴	بیمار را قبل از انجام این روش به دفع ادرار و مدفوع تشویق کنید.
۵	بیمار را جهت انجام این روش در وضعیت مناسب قرار دهید.
۶	به بیمار در رابطه با انجام تنفس طبیعی در حین کار آموزش دهید.
۷	همزمان با پیشرفت کار، مرحله به مرحله روش کار را برای بیمار شرح دهید.
۸	روی نمونه های گرفته شده بر چسب مشخصات بیمار را بچسبانید.
۹	در محل انجام روش، از پانسمان کوچک استفاده کنید.
۱۰	نمونه ها را بلافاصله به روش صحیح به آزمایشگاه ارسال کنید.
۱۱	بیمار را پس از انجام روش ۲-۳ ساعت در وضعیت دمر قرار دهید.

بیمار را از نظر عوارض ناشی از این روش تشخیصی کنترل کنید و در صورت بروز عوارض به پزشک اطلاع دهید.	۱۲
در صورت نداشتن ممنوعیت مصرف مایعات بیمار را به خوردن مایعات تشویق کنید.	۱۳

- نکات آموزشی:** - در صورت بالا بودن فشار داخل جمجمه احتمال بروز فتق مغزی کشنده مطرح می باشد - علایم افزایش فشار داخل جمجمه را در بیمار بررسی کنید.
- شمارش پلاکت ها جهت اطمینان از انعقاد خون انجام شود.
- جهت پیشگیری از انتقال میکرو ارگانیسم ها به داخل مایع مغزی نخاعی پوست را ضد عفونی کنید.
- فضای مطلوب برای انجام پونکسون کمری مهره های L۳- L۴ یا L۴- L۵ است.
- در کودکان بزرگتر، کودک را از یک سمت روی تخت خوابانده و سر و پاهای وی را به طرف شکم جمع کنید تا محل سوزن به خوبی مشخص شود. در شیرخواران می توان شیر خوار را روی تخت نشانده و سر وی را به خود نزدیک نمود.

★ **نوع فعالیت:** اندازه گیری قند خون از طریق سوزن پوستی

اهداف:

۱- اندازه گیری سطح قند خون

۲- تشخیص وضعیت هیپرگلیسمی یا هیپوگلیسمی

وسایل مورد نیاز:

گلوکومتر - سوزن مخصوص (لانست) - نوار تست - پنبه الکل - دستکش یک بار مصرف

عامل انجام کار: پرستار، بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دست های مددجو را با آب گرم و صابون بشویید.
۲	مددجو را در وضعیت راحت قرار دهید.
۳	دستگاه را روشن کنید.
۴	نوار تست را درون دستگاه قرار دهید.
۵	دقت داشته باشید که کد دستگاه و نوار تست یکسان باشد.
۶	یکی از انگشتان را برای سوزن زدن انتخاب کنید.
۷	انگشت مورد نظر را به آهستگی ماساژ دهید.
۸	محل ورود سوزن را با پنبه الکل ضد عفونی کنید.
۹	اجازه دهید محل الکل خشک شود.
۱۰	دستکش بپوشید.
۱۱	پوشش لانتست را بردارید و سریع و عمودی وارد محل کنید.
۱۲	قطره اول خون خارج شده را با پنبه الکل خشک کنید.
۱۳	محل سوراخ شده را فشار دهید تا قطره خون بزرگی خارج شود.
۱۴	نوار تست را به قطره خون نزدیک کنید.
۱۵	بدون تماس دست با سطح نوار توجه کنید که تمام سطح نوار به خون آغشته شود.
۱۶	در صورت لزوم طبق دستور کارخانه زمان سنج را فشار دهید.
۱۷	صبر کنید تا دستگاه جواب را به شما اعلام کند.

۱۸	پس از حصول نتیجه نوار را از دستگاه خارج کنید.
۱۹	دستگاه را خاموش کنید.
۲۰	نتیجه تست را به پزشک و مددجو اطلاع دهید.
۲۱	نتیجه را در پرونده ثبت کنید.

★ نوع فعالیت: خون گیری وریدی

اهداف:

جمع آوری نمونه خون جهت انجام بررسی های آزمایشگاهی

وسایل مورد نیاز:

تورنیکه- دستکش - سرنگ و شیشه و لوله های جمع آوری خون - پنبه الکلی - برچسب- گاز کوچک ۵ ۵ سانتی متر استریل - برگه درخواست آزمایش و جعبه وسایل خونگیری

عامل انجام کار: پرستار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دستان خود را کاملاً بشویید و دستکش بپوشید.
۲	بیمار را با صدا کردن نامش شناسایی کنید.
۳	به بیمار توضیح دهید که نمونه را برای چه منظوری می خواهید و چه کاری انجام خواهید داد.
۴	از بیمار سؤال کنید آیا هنگام خون دادن دچار حالت غش یا حالت تهوع و ضعف می شود؟

۵	اگر بیمار در تخت دراز کشیده است بخواهید که در وضعیت به پشت خوابیده قرار گیرد.
۶	در بیماری که نشسته است بخواهید که دست خود را روی لبه صندلی یا میز بگذارد.
۷	وریدهای بیمار را برای انتخاب محل خون گیری بررسی کنید.
۸	تورنیکه را ۵ سانت بالای محل مورد نظر ببندید.
۹	برای راحتی دسترسی به عروق از بیمار بخواهید که چند بار مچ خود را باز و بسته کند.
۱۰	محل خونگیری را با پنبه الکل یا بتادین به شکل دایره‌ای ضدعفونی کنید.
۱۱	اجازه دهید تا محل ضدعفونی کاملاً خشک شود.
۱۲	ورید را با فشار دادن شست خود زیر ناحیه خونگیری بکشید تا پوست به طرف پایین ثابت شود.
۱۳	سوزن را با زاویه ۳۰ درجه در حالی که سمت شیب‌دار سوزن رو به بالاست وارد ورید کنید.
۱۴	هنگامی که خون وارد سرنگ شد به آرامی خون را بکشید و تا میزان مورد نیاز خون بگیرید.
۱۵	تورنیکه را باز کنید.
۱۶	بعد از نمونه‌گیری، گاز کوچک را روی محل سوزن گذاشته و به آرامی سوزن را از ورید خارج کنید.
۱۷	فشار ملایمی روی محل ورود سوزن به مدت ۲ الی ۳ دقیقه وارد کنید

تا خون بند بیاید.	
بعد از توقف خونریزی روی آن چسب بزنید.	۱۸
اگر از سرنگ استفاده کرده‌اید نمونه را به شیشه مخصوص نمونه انتقال دهید.	۱۹
نمونه را در محل نگهداری نمونه قرار دهید.	۲۰
در پایان، محل خونگیری را از نظر توقف خونریزی چک کنید.	۲۱
اگر خونریزی متوقف نشده بود محل مورد نظر را مجدداً حدود ۵ دقیقه فشار دهید.	۲۲
وسایل را جمع کنید.	۲۳
زمان، تاریخ، ناحیه خونگیری، نام تست، زمانی که خون به آزمایشگاه فرستاده شد، میزان خون جمع‌آوری شده، درجه حرارت بیمار و هر نوع عکس‌العمل بیمار به خونگیری را ثبت کنید.	۲۴

نکات آموزشی :

- از رگی که درمان وریدی می‌شود یا به آن خون وصل شده است خونگیری نکنید زیرا باعث تغییر نتایج آزمایش می‌شود.
- به علت احتمال انتقال آلودگی به داخل سیستم عروقی از محل‌های عفونی و آلوده خونگیری نکنید.
- از اندام‌های دارای ادم، شانت‌های شریانی - وریدی و نواحی که صدمه عروقی یا هماتوم دارند خونگیری نکنید.
- اگر بیمار عروق واضح و برجسته دارد از تورنیکه استفاده نکنید.

- در بیمارانی که داروهای ضد انعقاد دریافت می‌کنند فشار به ناحیه خونگیری را حتماً تا ۵ دقیقه بعد از خروج سوزن ادامه دهید.

- تا حد امکان از وریدهای پا برای خونگیری استفاده نکنید چرا که این کار احتمال ترومبو فلیت را افزایش می‌دهد. در بعضی موسسات و بیمارستان ها برای خونگیری از پا، دستور پزشک لازم است، سیاست مرکز خود را مطالعه کنید.

★ نوع فعالیت: کشت خون

هدف:

جمع‌آوری خون جهت بررسی از نظر وجود باکتری می و سپتی سمی

وسایل مورد نیاز:

تورنیکه - دستکش - الکل یا بتادین - سرنگ ۱۰ سی سی برای کودکان - شیشه کشت خون (شیشه ۵۰ میلی لیتر برای بالغین، ۲۵ میلی لیتر برای کودکان و نوزادان) - برگه درخواست آزمایش - جعبه مخصوص وسایل خونگیری

عامل انجام کار: پرستار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	به بیمار بگویید که نیاز به چند بار خون گیری است.
۲	فرایند کار را به بیمار شرح دهید.
۳	دستان خود را بشویید و دستکش بپوشید.
۴	ناحیه خونگیری را با پنبه الکل یا بتادین ضدعفونی کنید.
۵	به صورت دورانی ضدعفونی را انجام دهید.
۶	۳۰ تا ۶۰ ثانیه صبر کنید تا الکل یا بتادین خشک شود.

۷	سوزن را وارد رگ کرده و خونگیری نمایید (۱۰ سی سی در بالغین، ۶-۲ سی سی در کودکان).
۸	درب شیشه کشت خون را با بتادین ضدعفونی کنید.
۹	سوزن را وارد کرده و خون را آهسته داخل شیشه بریزید.
۱۰	۵ میلی لیتر از خون را به شیشه ۵۰ میلی لیتری و ۲ میلی لیتر را به شیشه ۲۰ میلی لیتری وارد کنید.
۱۱	بر چسب حاوی نام، شماره اتاق، نام پزشک، زمان و تاریخ جمع آوری را به شیشه بچسبانید.
۱۲	سرنگ و سر سوزن را معدوم کنید.
۱۳	دستکش ها را خارج کنید.
۱۴	زمان و تاریخ نمونه گیری، نام آزمایش، میزان خون گرفته شده، تعداد شیشه های مورد استفاده، درجه حرارت بیمار و عکس العمل های بیمار به خونگیری را ثبت کنید.

نکات آموزشی:

- خونگیری برای کشت را هر بار از یک محل متفاوت انجام دهید.
- شایع ترین عارضه خونگیری، تشکیل هماتوم است. در صورت وجود هماتوم از کیسه آبگرم در محل استفاده کنید.

★ نوع فعالیت: تست قند خون

اهداف:

- ۱- بررسی و اندازه‌گیری میزان قند خون در مواردی مثل دیابت
- ۲- غربالگری دیابت و هیپوگلیسمی نوزادان
- ۳- کمک به افتراق کمای دیابتیک از کمای غیردیابتیک

وسایل مورد نیاز:

- دستکش - گلوکومتر (در صورت در دسترس بودن) - پنبه الکل - گاز استریل - لانست - چسب - ساعت دارای ثانیه شمار
- عامل انجام کار: پرستار - بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	روش کار را به بیمار یا والدین کودک شرح دهید.
۲	محل خونگیری را مشخص کنید (معمولاً نوک انگشتان و لاله گوش در کودکان و بالغین و پاشنه پا در نوزادان).
۳	دست های خود را بشویید.
۴	دستکش بپوشید.
۵	در صورت نیاز به گرم کردن ناحیه برای ۱۰ دقیقه عروق را گشاد کنید.
۶	محل خونگیری را با پنبه الکل ضدعفونی کرده و با گاز استریل خشک کنید.
۷	برای نمونه‌گیری از نوک انگشت با استفاده از لانست، لانست را به نوک انگشت بیمار بزنید. این کار را سریع و با دقت انجام دهید.

۸	یک قطره از خون را روی نوار قرار دهید.
۹	بعد از خونگیری، از فشار مستقیم برای جلوگیری از تشکیل هماتوم استفاده کنید.
۱۰	اجازه دهید خون به مدت ۶۰ ثانیه روی نوار بماند.
۱۱	تغییر رنگ موجود در نوار را با نمودار رنگ استاندارد که روی جعبه وجود دارد مقایسه کنید.
۱۲	اگر از گلوکومتر استفاده می‌کنید، براساس دستورالعمل کار دستگاه عمل کنید.
۱۳	در صورتی که محل خونگیری، خونریزی نداشت روی آن چسب بزنید.
۱۴	جواب آزمایش، زمان و تاریخ تست را ثبت کنید.

نکات آموزشی :

- قبل از استفاده از نوارهای شیمیایی چک قند خون، تاریخ انقضا را روی بسته آن کنترل کنید و در صورت خراب بودن، آن را دور بیندازید.
- به نکات آموزشی و روش استفاده روی بسته توجه کنید.
- بسته نوارهای شیمیایی را دور از نور، گرما و رطوبت نگه دارید.
- از خونگیری از محل‌های سرد، سیانوتیک و متورم خودداری کنید، چون ممکن است نتوانید نمونه کافی به دست آورید.
- اگر نتوانستید از مویرگ‌های محیطی با کمک لانست خون بگیرید از ورید استفاده کنید.
- اگر از خونی که در یخچال نگهداری شده است استفاده می‌کنید اول آن را در دمای اتاق بگذارید تا به دمای اتاق برگردد و سپس آزمایش کنید.

مراقبت در منزل

- اگر بیمار در خانه از گلوکومتر یا نوارهای شیمیایی استفاده خواهد کرد روش استفاده از آن را آموزش دهید.

★ نوع فعالیت: نمونه‌گیری خون به منظور اندازه‌گیری خون شریانی

هدف: بررسی کارکرد تهویه به وسیله اندازه‌گیری PH ، فشار اکسیژن شریانی (Pao_2) و فشار دی‌اکسیدکربن ($Paco_2$)

وسایل مورد نیاز: سرنگ (در حال حاضر بعضی سرنگ‌های مخصوص ABG وجود دارد) - هیپارین - دستکش - پنبه الکلی یا بتادین - ۲ عدد گاز استریل ۵ سانتی متر - ظرف محتوی یخ - برچسب - برگه درخواست آزمایش - چسب - لیدوکائین (۱٪) در صورت لزوم

وسایل را به شرح زیر آماده کنید:

الف - دستان خود را بشویید.

ب - برچسب روی نمونه را آماده کنید که شامل نام بیمار، شماره اتاق ، درجه حرارت ، زمان جمع آوری، در صورت وصل بودن به ونتیلاتور (فشار اکسیژن شریانی و روش اکسیژن رسانی و نام پزشک) می باشد.

ج - ظرف حاوی یخ را آماده کنید.

د - سرنگ را هپارینه کنید(هپارین را به داخل سرنگ بکشید، سرنگ را مستقیم نگه دارید و پیستون را بکشید تا همه جای سرنگ به هپارین آغشته شود. سپس به آرامی همه هپارین را خارج کنید. باقی ماندن هپارین PH و Pao_۲ را تغییر می دهد).

عامل انجام کار: پرستار واجد شرایط(ویژه کار)

ردیف	مراحل انجام کار
۱	مراحل انجام کار را به بیمار توضیح دهید.
۲	دست های خود را بشوید و دستکش بپوشید.
۳	یک دستمال کاغذی زیر مچ بیمار قرار دهید.
۴	شریان را با استفاده از نبضی که دارد پیدا کنید.
۵	محل خونگیری را با بتادین ضدعفونی کنید.
۶	از حرکت چرخشی مرکز به بیرون استفاده کنید.
۷	با انگشت اشاره و میانی شریان را پیدا کنید، سپس انگشتان را دو طرف رگ قرار دهید.
۸	سوزن را با زاویه ۳۰ تا ۴۵ درجه گرفته و وارد کنید و در خونگیری شریان براکیال با زاویه ۶۰ درجه انجام دهید.
۹	با یک حرکت سوزن را وارد شریان کنید.
۱۰	ورود خون در سرنگ را مشاهده کنید، هیچگاه برای خونگیری پیستون

	رانکشید چرا که خون شریانی بایستی خودش وارد سرنگ شود.
۱۱	به اندازه ۱ تا ۳ میلی لیتر خون بگیرید.
۱۲	بعد از خون گیری ، گاز استریل را روی محل به مدت ۵ دقیقه فشار دهید.
۱۳	در صورتی که بیمار داروی ضد انعقاد مصرف می کند برای ۱۰ تا ۱۵ دقیقه فشار دهید و از همکار خود کمک بخواهید و خودتان نمونه را برای انتقال آماده کنید.
۱۴	حباب های هوا را از سرنگ خارج کنید.
۱۵	سوزن را با درپوش پلاستیکی مخصوص مسدود کنید تا هوا وارد سرنگ نشود.
۱۶	برچسب نوشته شده را روی ظرف یخ یا کیف پلاستیکی یخ بچسبانید.
۱۷	برگه درخواست آزمایش را همراه با نمونه آزمایش، بلافاصله به آزمایشگاه ارسال کنید.
۱۸	علائم حیاتی بیمار را بررسی کنید و علائم مشکل در خونرسانی مثل تورم، تغییر رنگ، درد ، بی حسی و خونریزی محلی که خونگیری انجام شده است را چک کنید.
۱۹	نتیجه تست آلن، زمان خونگیری، دمای بدن بیمار، محل خونگیری، مقدار زمان صرف شده برای فشار به محل و توقف خونریزی و در صورت دریافت اکسیژن، میزان اکسیژن دریافتی را ثبت کنید.

نکات آموزشی : - اگر بیمار اکسیژن دریافت می کند مطمئن شوید که اکسیژن درمانی وی از حداقل ۱۵ دقیقه قبل از نمونه گیری آغاز شده باشد.

- بدون دستور پزشک، اکسیژن بیمار را برای جمع‌آوری نمونه شریانی قطع نکنید. برگه درخواست آزمایش را از نظر درج میزان و نوع تجویز اکسیژن به بیمار بررسی کنید.
- اگر بیمار اکسیژن دریافت نمی‌کند، ثبت کنید.
- اگر بیمار نبولایزر به کار می‌برد، ۲۰ دقیقه بعد از استفاده از آن خونگیری کنید.
- طبق مقررات مرکز خود در صورت لزوم از لیدوکائین ۱٪ برای بی‌حسی موضع استفاده کنید.
- هنگام تکمیل برگه آزمایش موارد زیر را ثبت کنید: درجه حرارت بیمار، میزان هموگلوبین، تعداد تنفس، اگر بیمار به ونتیلاتور وصل است اکسیژن دریافتی، حجم جاری و تعداد تنفس‌های تنظیم شده را ثبت کنید.
- برای وارد کردن سوزن، فشار وارد نکنید چرا که در این صورت باعث برخورد سوزن به استخوان و درد بیمار یا خروج سوزن از طرف دیگر رگ می‌شود، پس به آرامی سوزن را وارد کنید.
- بیش از ۲ بار برای گرفتن خون از یک نقطه اقدام نکنید.
- اگر طی کار اسپاسم شریان رخ داد و شما نتوانستید به خونگیری ادامه دهید، سوزن را خارج کرده و با سوزن کوچکتر جایگزین کنید و دوباره امتحان کنید.

★ نوع فعالیت: جمع‌آوری ادرار تصادفی

اهداف:

- ۱- به عنوان بخشی از بررسی و معاینه بیمار در بدو پذیرش جهت تکمیل پرونده.
- ۲- جهت غربالگری اختلالات سیستمیک یا دستگاه ادراری

وسایل مورد نیاز:

لگن یا لوله ادراری- دستکش - ظرف نمونه‌گیری - برگه درخواست آزمایش - آب و صابون- دستمال کاغذی - ظرف نمونه‌گیری استریل - گاز استریل ۵ ۵ سانتی متر- محلول بتادین- لگن و لوله ادراری در صورت نیاز - برگه درخواست آزمایش.

عامل انجام کار: پرستار - بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	به بیمار بگویید که نمونه را برای آزمایش ادرار و بررسی ادرار نیاز دارید و روش کار را شرح دهید.
۲	خلوت بیمار را حفظ کنید.
۳	به بیماری که ملزم به استراحت در تخت است آموزش دهید که ادرار خود را در لگن یا لوله ادراری تخلیه کند.
۴	دستکش بپوشید.
۵	میزان ۱۲۰ میلی لیتر از ادرار را درون ظرف نمونه‌گیری بریزید.
۶	اگر بیمار ثبت جذب و دفع دارد کل ادرار را در ظرف مدرج بریزید و میزان آن را ثبت کنید.
۷	برچسب حاوی نام بیمار، شماره اتاق، زمان و تاریخ جمع‌آوری ادرار را روی ظرف بچسبانید.

۸	برگه درخواست آزمایش را به ظرف جمع‌آوری ادرار الصاق کنید و به آزمایشگاه ارسال کنید.
۹	لگن و ظرف مدرج جمع‌آوری را بشویید و به محل اولیه‌اش بازگردانید.
۱۰	دستان خود را بشویید.
۱۱	آب و صابون در اختیار بیمار قرار دهید تا خود را تمیز کند.

★ نوع فعالیت: جمع‌آوری نمونه تمیز وسط ادرار

اهداف:

- ۱- به عنوان بخشی از بررسی و معاینه بیمار در بدو پذیرش جهت تکمیل پرونده.
- ۲- جهت غربالگری اختلالات سیستمیک یا دستگاه ادراری

وسایل مورد نیاز:

لگن یا لوله ادراری - دستکش - ظرف نمونه گیری - برگه درخواست آزمایش - آب و صابون - دستمال کاغذی - ظرف نمونه گیری استریل - گاز استریل ۵ × ۵ سانتی‌متر - محلول بتادین - لگن و لوله ادراری در صورت نیاز - برگه درخواست آزمایش.

عامل انجام کار: پرستار - بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	روش کار را به دقت به بیمار شرح دهید.
۲	تأکید کنید که نمونه بایستی بدون آلودگی و تمیز باشد.
۳	به بیمار بگویید قبل از ادرار کردن ناحیه پرینه را با آب و صابون بشوید و

	سه بار با گازهای استریل ۵ ۵ سانتی متر آغشته به محلول بتادین شستشو دهد) به شستن از جلو به عقب ناحیه تناسلی در خانم‌ها تاکید کنید).
۴	به بیمار خانم بگویید که هنگام ادرار کردن با انگشت شست و اشاره لب‌های فرج را از هم باز کند و تا پایان ادرار به همان حالت نگه دارد.
۵	به بیمار بگویید که شروع به ادرار کردن کند سپس بدون اینکه جریان ادرار را قطع کند ظرف را زیر ادرار نگه دارد و حدود ۳۰-۵۰ سی سی ادرار جمع‌آوری کند.
۶	در صورتی که بیمار برگه جذب و دفع دارد بقیه ادرار بیمار را نیز جمع کرده و اندازه‌گیری کنید.
۷	ظرف استریل حاوی ادرار را از بیمار بگیرید.
۸	از دست زدن به قسمت داخلی ظرف پرهیز کنید.
۹	دستکش‌های خود را خارج کنید.
۱۰	دستان خود را بشوید.
۱۱	برچسب حاوی نام بیمار، شماره اتاق، نوع نمونه، زمان جمع‌آوری و تشخیص را روی ظرف نمونه بچسبانید.
۱۲	در صورتی که نمونه ادرار جهت کشت تهیه می‌شود هر نوع درمان آنتی‌بیوتیکی را یادداشت کنید.
۱۳	نمونه را بلافاصله به آزمایشگاه بفرستید یا اینکه در یخچال مخصوص نمونه‌ها قرار دهید.

★ نوع فعالیت: گرفتن نمونه از سوند ادراری

اهداف:

- ۱- به عنوان بخشی از بررسی و معاینه بیمار در بدو پذیرش جهت تکمیل پرونده.
- ۲- جهت غربالگری اختلالات سیستمیک یا دستگاه ادراری

وسایل مورد نیاز:

دستکش- پنبه الکل - کلامپ - سرنگ ۱۰ میلی لیتر - سوزن ۲۱ یا ۲۲ - ظرف نمونه گیری استریل - برچسب نام و مشخصات بیمار - برگه درخواست آزمایش.

عامل انجام کار: پرستار - بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	حدود ۳۰ دقیقه قبل از نمونه گیری، سوند را کلامپ کنید.
۲	دستکش بپوشید.
۳	اگر خود سوند محل مخصوص نمونه گیری دارد آنرا با پنبه الکل ضدعفونی کنید.
۴	سوزن را با زاویه ۹۰ درجه وارد قسمت مخصوص نمونه گیری کنید.
۵	ادرار را داخل سرنگ بکشید.
۶	اگر سوند قسمت مخصوص نمونه گیری ندارد و پلاستیکی است، روی سوند درست بالای محل اتصال سوند به لوله جمع آوری را با پنبه الکل ضدعفونی کنید.
۷	سوزن را با زاویه ۴۵ درجه وارد کنید.
۸	نمونه ادرار را با سرنگ بکشید.
۹	نمونه را به یک ظرف استریل مخصوص نمونه گیری انتقال دهید.
۱۰	برچسب بچسبانید.

۱۱	نمونه ادرار را همراه با برگه آزمایش بلافاصله به آزمایشگاه بفرستید یا درون یخ بگذارید.
۱۲	اگر سوند پلاستیکی نیست و دریچه مخصوص نمونه‌گیری ندارد، سوند را از لوله جدا کنید.
۱۳	اجازه دهید میزان لازم از نمونه به درون ظرف استریل ریخته شود.
۱۴	از دست زدن به قسمت مدخل سوند و داخل سوند خودداری کنید.
۱۵	از برخورد سوند با داخل ظرف نمونه‌گیری خودداری کنید.
۱۶	پس از پایان نمونه‌گیری سر لوله و سر سوند را با پنبه الکل ضد عفونی کنید.
۱۷	روی ظرف برچسب مشخصات بیمار را بچسبانید و سریع به آزمایشگاه بفرستید.
۱۸	زمان و تاریخ نمونه‌گیری و ارسال به آزمایشگاه را ثبت کنید. نمونه را از نظر شفافیت، بو، رنگ و ویژگی‌های غیرعادی بررسی کرده و ثبت کنید. در صورت نیاز حجم جذب و دفع بیمار را نیز بنویسید.

نکات آموزشی:

- در صورتی که نمونه برداری برای کشت و بررسی تأثیر روند درمان صورت می‌گیرد، نوع آنتی بیوتیک دریافتی بیمار را ثبت کنید.

☆ نوع فعالیت: جمع‌آوری نمونه ادرار زمان‌بندی شده

اهداف:

- ۱- بررسی اختلالات متابولیک
- ۲- بررسی روند درمان بیماری‌ها

وسایل مورد نیاز:

- ظرف بزرگ نمونه‌گیری ادرار - دستکش - لگن یا لوله ادرار در صورتی که بیمار سوند ندارد - ظرف مدرج در صورتی که بیمار ثبت جذب و دفع مایعات دارد - ظرف بزرگ حاوی یخ در صورتی که یخچال وجود ندارد - برچسب مشخصات - برگه درخواست آزمایش - ماده‌نگه دارنده

عامل انجام کار: پرستار و بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	روش انجام کار را به بیمار و خانواده‌اش به طور کامل شرح دهید.
۲	توضیح دهید که هر نوع سهل‌انگاری در جمع‌آوری حتی به میزان یک نمونه در طول جمع‌آوری، آزمون را بی‌تأثیر می‌کند و نیاز خواهد بود که دوباره نمونه‌گیری تکرار شود.
۳	به بیمار آموزش دهید که همه نمونه‌های ادرار خود را جمع‌آوری کند.
۴	اگر هر نوع محدودیت غذایی یا دارویی برای بیمار مطرح است به او شرح دهید.
۵	برای جمع‌آوری ادرار ۲ ساعته در صورت امکان به بیمار بگویید که ۲ یا ۴ لیوان آب یا مایعات، ۳۰ دقیقه قبل از شروع به نمونه‌گیری استفاده کند.
۶	سپس از بیمار بخواهید ادرار کند.

۷	به بیمار بگویید که جمع‌آوری ادرار را باید از مثانه خالی شروع کند.
۸	در صورت دستور پزشک دارو به بیمار بدهید (محلول گلوکز یا کورتیکوتروپین).
۹	زمان خالی کردن مثانه و جمع‌آوری ادرار ۲ ساعته را ثبت کنید.
۱۰	در صورت امکان، به بیمار بگویید که در هر ۱ ساعت از زمان جمع‌آوری ادرار ۱ لیوان آب بنوشد.
۱۱	بعد از هر بار ادرار کردن بیمار دستکش بپوشید و نمونه را وارد ظرف جمع‌آوری کنید.
۱۲	به بیمار آموزش دهید که ۱۵ دقیقه قبل از پایان زمان جمع‌آوری در صورت امکان ادرار کند.
۱۳	این نمونه را نیز به ظرف جمع‌آوری اضافه کنید.
۱۴	در پایان زمان نمونه‌گیری، دستکش خود را خارج کنید.
۱۵	روی ظرف، برچسب مشخصات بیمار را بچسبانید و سریع به آزمایشگاه بفرستید.
۱۶	ظرف را بلافاصله به آزمایشگاه ارسال کنید.
۱۷	تاریخ و زمان نمونه‌گیری و زمان ارسال نمونه به آزمایشگاه را ثبت کنید.

★ نوع فعالیت: جمع‌آوری ادرار ۱۲ و ۲۴ ساعته

اهداف:

- ۱- بررسی اختلالات متابولیک
- ۲- بررسی روند درمان بیماری‌ها

وسایل مورد نیاز:

- ظرف بزرگ نمونه‌گیری ادرار- دستکش - لگن یا لوله ادرار در صورتی که بیمار سوند ندارد - ظرف مدرج در صورتی که بیمار ثبت جذب و دفع مایعات دارد -
- ظرف بزرگ حاوی یخ در صورتی که یخچال وجود ندارد - برچسب مشخصات - برگه درخواست آزمایش - ماده نگه دارنده.

عامل انجام کار: پرستار - بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	روش انجام کار را به بیمار شرح دهید.
۲	دستکش بپوشید.
۳	از بیمار بخواهید ادرار کند و سپس آن را دور بریزید.
۴	زمان شروع جمع‌آوری را ثبت کنید.
۵	ظرف جمع‌آوری را در یخچال قرار دهید.
۶	همه حجم ادرارهای بیمار را جمع‌آوری نمایید.
۷	قبل از اینکه زمان جمع‌آوری به پایان برسد به بیمار بگویید که در صورت داشتن ادرار، ادرار کند.
۸	آخرین نمونه را نیز وارد ظرف کنید.
۹	دستکش‌های خود را خارج کنید.
۱۰	برچسب مشخصات را روی ظرف بچسبانید.
۱۱	نمونه را به همراه برگه درخواست آزمایش به آزمایشگاه ارسال کنید.
۱۲	تاریخ و زمان جمع‌آوری و زمان ارسال نمونه به آزمایشگاه را ثبت کنید.

نکات آموزشی :

- بیمار را از نظر دریافت مایعات در سطح هیدراته نگه دارید.
- قبل از زمان بندی جمع آوری ادرار مطمئن شوید که زمان پایان آن آزمایشگاه باز باشد (به شب برخورد نکند) تا نمونه سریع به آزمایشگاه ارسال شود.
- ظرف جمع آوری ادرار را در یخچالی که مواد غذایی نگه داری می کنید قرار ندهید.
- اگر بیمار سوند دارد و نمونه گیری و جمع آوری ادرار از آن طریق انجام خواهد شد کیسه ادرار را داخل ظرف بزرگ یخ و کنار تخت او قرار دهید.
- به بیمار آموزش دهید که از مصرف قهوه ، چای و هر دارویی بدون تجویز پزشک خودداری کند.
- به بیمار آموزش دهید که از ورزش قبل از انجام تست خودداری کند.
- اگر یک نمونه از حجم ادرار بیمار را به اشتباه دور ریختید بایستی جمع آوری را مجدد شروع کنید.

مراقبت در منزل

- اگر بیمار بایستی ادرار را در خانه جمع آوری کند، آموزش کتبی نیز در اختیار او قرار دهید.
- به بیمار آموزش دهید که ادرار را در یک ظرف تیره و به شکل جداگانه از مواد دیگر در یخچال نگهداری کند.

★ نوع فعالیت: کنترل قند ادرار

اهداف:

۱- غربالگری دیابت

۲- بررسی کتواسیدوز دیابتیک

۳- افتراق بین کمای دیابتی و غیر دیابتی

وسایل مورد نیاز:

ظرف نمونه‌گیری - دستکش، نوارهای شیمیایی تست گلوکز - چارت رنگی مرجع (جهت مقایسه رنگ نوار با آن و تشخیص طبیعی یا غیرطبیعی بودن نتیجه)

عامل انجام کار: پرستار - بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	روش کار را به بیمار شرح دهید.
۲	در صورتی که تازه تشخیص دیابت برای او مسجل شده است به او یاد دهید چگونه اینکار را خودش انجام دهد.
۳	بررسی کنید که آیا داروهایی که در نتایج تست مداخله می‌کنند مصرف کرده است؟
۴	قبل از انجام تست آموزش دهید که نمونه ادرار نباید با مدفوع آلوده شود.
۵	دستکش بپوشید.
۶	به بیمار بگویید ادرار کند.
۷	به او بگویید یک لیوان آب بخورد و سپس ۳۰ تا ۴۵ دقیقه بعد ادرار کند.
۸	به روش استفاده از نوار روی بسته آن توجه کنید.
۹	نوار را داخل ادرار فرو کنید.
۱۰	بر اساس نکات آموزشی نوار را خارج کنید (زمان باقی ماندن نوار در ادرار از ۲ ثانیه تا ۱ دقیقه بوده و بستگی به نوع نوار دارد).
۱۱	رنگ نوار را با چارت رنگی مرجع مقایسه کنید.

۱۲	نتیجه تست و آموزش‌های داده شده را یادداشت کنید.
----	---

★ نوع فعالیت: کنترل کتون ادرار

اهداف:

- ۱- کنترل و بررسی متابولیسم چربی
- ۲- بررسی کتواسیدوز دیابتی
- ۳- افتراق بین کمای دیابتی و غیردیابتی

وسایل مورد نیاز:

ظرف نمونه‌گیری - دستکش - نوارهای شیمیایی تست کتون - چارت رنگی مرجع (جهت مقایسه رنگ نوار با آن و تشخیص طبیعی یا غیرطبیعی بودن نتیجه)

عامل انجام کار: پرستار - بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	روش کار را به بیمار توضیح دهید.
۲	در صورت نیاز به اینکه بیمار خودش نیزاینکار را انجام دهد به او آموزش دهید.
۳	دستکش بپوشید.
۴	از بیمار بخواهید ادرار کند و آن را دور بریزید.
۵	از بیمار بخواهید یک لیوان آب بنوشد.
۶	در هنگام ادرار کردن از وسط ادرار نمونه بگیرید.
۷	نوار شیمیایی را داخل ادرار کنید (به دستورات آموزشی محصول توجه

کنید).	
پس از خارج کردن نوار آن را با چارت رنگی مرجع مقایسه کنید.	۸
دستکش ها را خارج کنید.	۹
نتیجه تست و آموزش های ارائه شده را ثبت کنید.	۱۰

نکات آموزشی :

- نوارهای شیمیایی تست باید در مکان سرد، خشک و دمای زیر ۸۶ درجه فارنهایت (۳۰ درجه سانتی گراد) نگهداری شود.
- از یخ زدن نوارها جلوگیری کنید.
- درب ظرف محتوی نوار بایستی همیشه بسته باشد.
- از مصرف نوارهای تاریخ مصرف گذشته خودداری کنید.

☆ نوع فعالیت: آزمون PH ادرار

اهداف: بررسی PH ادرار (اسیدی یا بازی بودن)

وسایل مورد نیاز:

ظروف نمونه گیری - دستکش - نوار شیمیایی مخصوص اندازه گیری PH

عامل انجام کار: پرستار - بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دستان خود را بشویید.
۲	دستکش بپوشید.
۳	نوار را درون ادرار قرار دهید و با توجه به نکات آموزشی نوار آن را خارج

کنید.	
نوار را افقی نگه دارید.	۴
رنگ آن را با چارت رنگی مرجع مقایسه کنید.	۵
نمونه را دور بریزید.	۶
در صورتی که بیمار کنترل جذب و دفع دارد میزان آن را اندازه گیری کرده و ثبت کنید.	۷
دستکش ها را خارج کنید.	۸
دستان خود را بشویید.	۹
نتیجه تست ، زمان انجام و میزان ادرار را یادداشت کنید.	۱۰

نکات آموزشی :

- تنها از نمونه ادرار تازه استفاده کنید چرا که PH ادرار به خاطر ماندن نمونه در اتاق و رشد باکتری ها تغییر می کند.
- دقت داشته باشید که ادرار جمع آوری شده در شب، اسیدی تر از ادرار روز است.

★ نوع فعالیت: تست پاپ اسمیر (نمونه واژینال ، نمونه سرویکال و نمونه داخل

سرویکس)

هدف:

شناسایی سریع کانسرسرویکس

وسایل مورد نیاز:

اسپکولوم واژن - دستکش - اپلیکاتور - ۳ عدد لام میکروسکوپ - فیکساتور (اسپری تجاری یا محلول الکل اتیلیک ۹۵٪) - نور قابل تنظیم - برگه درخواست آزمایش - شان - آبسلانگ

عامل انجام کار: پرستار واجد شرایط - ماما

ردیف	مراحل انجام کار
۱	اسپکولوم سایز مناسب را انتخاب کنید.
۲	لام‌های شیشه ای را برچسب بزنید که شامل نام بیمار و محل نمونه‌گیری (نمونه واژینال، نمونه سرویکال و نمونه داخل سرویکس) باشد.
۳	روش کار را به بیمار شرح دهید.
۴	دستان خود را بشویید.
۵	از بیمار بخواهید که ادرار کند.
۶	خلوت بیمار را حفظ کنید.
۷	از بیمار بخواهید لباس پایین تنه خود را خارج کند.
۸	به او آموزش دهید که روی تخت معاینه بخوابد.
۹	ناحیه پرینه را با شان بپوشانید.
۱۰	بیمار را در وضعیت لیتوتومی قرار دهید.
۱۱	چراغ را طوری تنظیم کنید که کل ناحیه ژنیتال را روشن کند.
۱۲	سپس پارچه را از ناحیه واژن کنار بزنید.
۱۳	اگر قرار است خود شما نمونه‌گیری کنید، دستکش بپوشید.
۱۴	اسپکولوم را در دست غالب خود بگیرید و با آب گرم آغشته کنید (از لوبریکانت استفاده نکنید).

۱۵	به آرامی لب‌های فرج را با انگشت شست و اشاره دست غیرغالب بگیرید.
۱۶	به بیمار آموزش دهید که چند نفس عمیق بکشد.
۱۷	اسپکولوم را به آرامی وارد کنید.
۱۸	به آرامی دهانه اسپکولوم را درون سرویکس از هم باز کنید.
۱۹	سپس آنرا قفل کنید تا بسته نشود.
۲۰	اپلیکاتور را از درون اسپکولوم به اندازه ۵ میلی‌متر درون سرویکس کنید.
۲۱	اپلیکاتور را ۳۶۰ درجه درون سرویکس بچرخانید و نمونه داخل سرویکس بگیرید.
۲۲	سپس اپلیکاتور را به آرامی خارج کنید و نمونه را با کشیدن اپلیکاتور روی لام پخش کنید.
۲۳	بلافاصله لام را در محلول تثبیت کننده قرار دهید یا اسپری بزنید.
۲۴	یک آبسلانگ چوبی بردارید.
۲۵	آبسلانگ را از طریق اسپکولوم وارد سرویکس کنید و ۳۶۰ درجه بچرخانید.
۲۶	سپس اپلیکاتور را به آرامی خارج کنید و نمونه را با کشیدن اپلیکاتور روی لام پخش کنید.
۲۷	بلافاصله لام را در محلول تثبیت کننده قرار دهید یا اسپری بزنید.
۲۸	حال سردیگر آبسلانگ (یا یک اپلیکاتور دیگر) را از میان اسپکولوم وارد کنید و به فورنیکس خلفی یا داخل خود واژن تماس دهید تا نمونه گرفته

شود.	
سپس اپلیکاتور را به آرامی خارج کنید و نمونه را با کشیدن اپلیکاتور روی لام پخش کنید.	۲۹
بلافاصله لام را در محلول تثبیت کننده قرار دهید یا اسپری بزنید.	۳۰
اسپکولوم را از حالت قفل خارج کنید و از واژن بیرون بیاورید.	۳۱
دستکش خود را خارج کنید.	۳۲
به بیمار کمک کنید از وضعیت لیتوتومی خارج شود.	۳۳
خلوت مورد نیاز را فراهم کنید تا بیمار لباس خود را بپوشد.	۳۴
برگه درخواست آزمایش را که شامل تاریخ آخرین عادت ماهیانه بیمار نیز می باشد پر کنید.	۳۵
نمونه‌ها را به آزمایشگاه ارسال کنید.	۳۶
زمان و تاریخ نمونه‌گیری ، هر نوع عارضه به وجود آمده و اقدامات پرستاری انجام شده را بنویسید.	۳۷

نکات آموزشی :

- نمونه گیری بایستی ۵ تا ۶ روز قبل از عادت ماهیانه یا یک هفته بعد از عادت ماهیانه باشد.
- اگر بیمار هیستروکتومی شده است نمونه را از واژن بگیرید.
- خارج کردن اسپکولوم بدون بستن دهانه آن باعث پارگی بافت واژن می‌شود، پس احتیاط لازم است.
- دستکاری سرویکس ملتهب با اپلیکاتور یا آبسلانگ ممکن است سبب خونریزی جزئی شود.

- به بیمار آموزش دهید جهت انجام تست ۷۲-۴۸ ساعت قبل، نزدیکی نداشته باشد.

★ نوع فعالیت: نمونه‌گیری به وسیله ی سواب از حلق

هدف:

شناسایی پاتوژن ها به وسیله بررسی ترشحات

وسایل مورد نیاز:

دستکش - چراغ قوه - سواب استریل قابل انعطاف - لوله کشت استریل - برچسب

- برگه درخواست آزمایش - اسپکولوم بینی (انتخابی) - چوب زبان

عامل انجام کار: پرستار واجد شرایط

ردیف	مراحل انجام کار
۱	روش کار را برای بیمار شرح دهید.
۲	به بیمار بگویید که ممکن است در حال انجام کار دچار حالت تهوع شود ولی کار بیش از ۱ دقیقه طول نمی‌کشد.
۳	از بیمار بخواهید صاف در تخت خود یا روی صندلی روبه‌روی شما بنشیند.
۴	دستان خود را بشویید.
۵	دستکش بپوشید.
۶	از بیمار بخواهید سر خود را به عقب ببرد.
۷	با چوب زبان، زبان را به پایین فشار دهید.
۸	ناحیه کار را با نور روشن کنید.

اگر بیمار احساس تهوع داشت چوب را خارج کنید واز بیمار بخواهید چند نفس عمیق بکشد و در صورتی که آرام شد مجدداً آبسلانگ را وارد کنید.	۹
سواب استریل را وارد دهان کنید و به طرفین حلق تماس دهید(مراقب باشید که سواب به دندانها، زبان و فکها نخورد).	۱۰
سواب را خارج کنید و بلافاصله در شیشه نمونه گیری قرار دهید.	۱۱
دستکش خود را خارج کنید.	۱۲
دستان خود را بشوید	۱۳
برچسب حاوی نام بیمار، شماره اتاق، نام پزشک، زمان و تاریخ و محل جمع آوری نمونه را تهیه کنید و به ظرف بچسبانید.	۱۴
برگه آزمایش را تکمیل کنید و نمونه را به آزمایشگاه ارسال کنید.	۱۵
زمان و تاریخ ، محل جمع آوری نمونه، درمان آنتی بیوتیک بیمار و رنگ و بوی غیرطبیعی نمونه (در صورت وجود) را ثبت کنید.	۱۶

☆ نوع فعالیت: نمونه گیری به وسیله سواب از ناحیه حلق- بینی (nasopharyngeal)

هدف:

تهیه نمونه جهت بررسی میکروسکوپی

وسایل مورد نیاز:

دستکش - چراغ قوه - سواب استریل قابل انعطاف - چوب زبان - ظرف استریل

جهت نمونه - برچسب - برگه درخواست آزمایش - اسپکولوم بینی (اختیاری)

عامل انجام کار: پرستار واجد شرایط

ردیف	مراحل انجام کار
۱	به بیمار بگوئید که ممکن است در حین انجام کار دچار حالت تهوع شود ولی نمونه‌گیری بیش از ۱ دقیقه طول نمی‌کشد.
۲	از بیمار بخواهید صاف روی تخت یا روی صندلی روبه روی شما بنشیند.
۳	دستان خود را بشویید.
۴	دستکش بپوشید.
۵	از بیمار بخواهید بینی خود را برای کمک به عبور سواب تمیز کند.
۶	بینی بیمار را از نظر باز بودن با نور چراغ قوه چک کنید.
۷	به بیمار بگوئید سرفه کند (تا ترشحات به ناز و فارنکس بیایند و نمونه‌گیری بهتر باشد).
۸	سواب استریل را بدون اینکه با آن تماس داشته باشید باز کنید.
۹	از بیمار بخواهید سر خود را به عقب بدهد و به آرامی سواب را از طریق بینی به اندازه ۳ تا ۴ اینچ (۷/۵ تا ۱۰ سانتی‌متر) داخل ناز و فارنکس کنید.
۱۰	سواب را به آرامی بچرخانید و سپس خارج کنید.
۱۱	در ظرف نمونه را باز کنید و سواب را درون آن قرار داده و انتهای آن را بشکنید و جدا کنید.
۱۲	دستکش خود را خارج کنید و دستان خود را بشویید.
۱۳	نمونه را برچسب بزنید.
۱۴	برگه درخواست آزمایش را تکمیل کرده و با نمونه به آزمایشگاه ارسال کنید.

زمان، تاریخ، محل نمونه‌گیری و هر نوع درمان آنتی‌بیوتیکی را ثبت کنید
، همچنین هر نوع بو یا ظاهر غیرطبیعی را ثبت کنید.

★ نوع فعالیت: نمونه‌گیری به وسیله سواب از زخم

هدف:

تهیه نمونه جهت بررسی آزمایشگاهی زخم از نظر وجود عفونت

وسایل مورد نیاز:

دستکش استریل - فورسپس استریل - پنبه الکل یا بتادین - سواب استریل - ظرف مخصوص کشت - برچسب - وسایل پانسمان جهت پانسمان مجدد زخم - برگه درخواست آزمایش.

عامل انجام کار: پرستار- بهیار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دستان خود را بشویید.
۲	نحوه انجام کار را به بیمار شرح دهید.
۳	دستکش استریل بپوشید.
۴	با فورسپس استریل پانسمان روی زخم را بردارید.
۵	ناحیه دور زخم را با پنبه الکل یا بتادین تمیز کنید.
۶	اجازه دهید محل خشک شود.
۷	با سواب استریل مقداری از ترشحات روی زخم را بردارید (یا سواب را داخل زخم کنید و به آرامی بچرخانید).
۸	سواب را از روی زخم بردارید و بلافاصله درون ظرف کشت قرار دهید.
۹	ظرف را بلافاصله به همراه برگه درخواست آزمایش به آزمایشگاه ارسال کنید.

۱۰	دستکش‌های خود را خارج کنید.
۱۱	دستکش‌های استریل بپوشید.
۱۲	زخم را پانسمان کنید.
۱۳	زمان، تاریخ و محل نمونه‌گیری و هر نوع بو و ظاهر غیرطبیعی را ثبت کنید.

★ نوع فعالیت: کمک در نمونه‌گیری گوش میانی

هدف:

تهیه نمونه جهت بررسی آزمایشگاهی

وسایل مورد نیاز:

دستکش - محلول نرمال سالین - گاز استریل ۵×۵ سانتی متر - ظرف نمونه‌گیری -

برچسب، سرنگ ۱۰ میلی (برای انجام تمپانوستت) - برگه درخواست آزمایش

عامل انجام کار: پرستار واجد شرایط

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دلایل انجام کار را برای بیمار توضیح دهید.
۲	دستکش بپوشید.
۳	قسمت‌های خارجی گوش را با محلول نرمال سالین و گاز استریل بشویید.
۴	دستکش‌های خود را خارج کنید.
۵	در زمانی که پزشک در حال سوراخ کردن پرده گوش با سوزن و کشیدن مایع است، شما برچسب‌ها را آماده کنید.
۶	برچسب را روی ظرف بچسبانید.
۷	برگه درخواست آزمایش را تکمیل کرده و با نمونه به آزمایشگاه ارسال

کنید.	
زمان ، تاریخ ، محل نمونه گیری و هر نوع بو یا ظاهر غیرطبیعی نمونه را ثبت کنید.	۸

سازمان نظام پرستاری کشور

★ نوع فعالیت: نمونه‌گیری به وسیله سواب از گوش

هدف:

تهیه نمونه جهت بررسی آزمایشگاهی

وسایل مورد نیاز:

دستکش - محلول نرمال سالین - گاز استریل ۵ ۵ سانتی متر - ظرف نمونه‌گیری -

سواب استریل - برگه درخواست آزمایش

عامل انجام کار: پرستار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دستان خود را بشویید.
۲	دستکش بپوشید.
۳	با نرمال سالین و گاز ترشحات روی گوش را بشویید.
۴	سواب استریل را وارد گوش کنید و بچرخانید.
۵	سواب را خارج کنید (مواظب باشید سواب استریل به قسمت‌های دیگر گوش نخورد).
۶	سواب استریل را داخل ظرف قرار دهید.
۷	دستکش‌های خود را خارج کنید و دور بیندازید.
۸	دستان خود را بشویید.
۹	ظرف نمونه را برچسب بزنید.
۱۰	برگه درخواست آزمایش را پر کرده و با نمونه به آزمایشگاه ارسال کنید.
۱۱	ساعت، تاریخ و محل نمونه‌گیری و هر گونه بو یا ظاهر غیر طبیعی را

یادداشت کنید.

سازمان نظام پرستاری کشور

☆ نوع فعالیت: نمونه‌گیری به وسیله سواب از چشم

هدف:

جمع‌آوری نمونه جهت بررسی آزمایشگاهی

وسایل مورد نیاز:

دستکش استریل - نرمال سالین - ۲ عدد گاز استریل ۵ ۵ سانتی متر - سواب استریل

- ظرف نمونه - برچسب - برگه درخواست آزمایش

عامل انجام کار: پرستار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دستان خود را بشویید.
۲	دستکش استریل بپوشید.
۳	به کمک نرمال سالین و گاز به آرامی ترشحات را از روی چشم بشویید (از گوشه داخلی چشم به سمت خارج).
۴	پلک داخلی را برای آشکار شدن ساک ملتحمه پایین بکشید.
۵	سواب استریل را به قسمت داخلی ملتحمه تماس دهید (مراقب باشید سرسواب به جاهای دیگر برخورد نکند).
۶	بلافاصله سواب را داخل ظرف نمونه قرار دهید.
۷	دستکش‌های خود را خارج کنید.
۸	دست‌های خود را بشویید.
۹	ظرف نمونه را برچسب بزنید و به آزمایشگاه ارسال کنید.
۱۰	ساعت و تاریخ، محل نمونه‌گیری و هر نوع بو یا ظاهر غیرطبیعی را ثبت

کنید.

نکات آموزشی:

- اگر بیمار کودک است یا همکاری نمی کند از یک همکار برای نگه داشتن سر بیمار کمک بگیرید.

سازمان نظام پرستاری کشور

★ نوع فعالیت: نمونه‌گیری به وسیله سواب از مقعد

اهداف:

جمع‌آوری نمونه جهت بررسی آزمایشگاهی

وسایل مورد نیاز:

دستکش - صابون و آب - سواب استریل - محلول نرمال سالین - ظرف

نمونه‌گیری استریل - برچسب - برگه درخواست آزمایش

عامل انجام کار: پرستار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دلایل و روش انجام کار را برای بیمار توضیح دهید.
۲	خلوت بیمار را فراهم کنید.
۳	دستان خود را بشویید.
۴	دستکش استریل بپوشید.
۵	ناحیه را با آب و صابون بشویید.
۶	سواب را به نرمال سالین آغشته کنید.
۷	سواب را به اندازه ۱ سانتی متر در نوزادان و ۴ سانتی متر در بزرگسالان وارد مقعد کنید.
۸	در حالی که سواب را خارج می‌کنید به آرامی بچرخانید و به دیواره‌های رکتوم تماس دهید.
۹	سواب را داخل ظرف قرار دهید.
۱۰	برگه درخواست آزمایش را تکمیل کنید و نمونه را به آزمایشگاه ارسال

کنید.	
ساعت، تاریخ و محل نمونه‌گیری و هر نوع درمان آنتی‌بیوتیکی و بو و ظاهر غیرطبیعی را ثبت کنید.	۱۱

نکات آموزشی :

- درمان آنتی بیوتیک را در برکه درخواست آزمایشگاه بنویسید.
- برای نمونه‌گیری از زخم : زخم‌های ناحیه پرینه را با الکل ضد عفونی نکنید چرا که باعث تحریک پذیری ناحیه می‌شود.

★ نوع فعالیت: بیوپسی پوست

هدف:

جهت تشخیص زخم‌های مشکوک به بدخیمی یا امراض پوستی دیگر

وسایل مورد نیاز:

- دستکش - تیغ بیستوری شماره ۱۵ برای بیوپسی برشی و تراشی - داروی بی‌حسی موضعی - شیشه‌های نمونه محتوی محلول فرمالدئید ۱۰٪ - نخ ۴/۰ برای بیوپسی برشی یا punch - بانداژ چسبدار - فورسپس - برچسب نمونه آزمایشگاه - کیف‌های حمل به آزمایشگاه
- عامل انجام کار: پرستار

مراحل انجام کار	ردیف
به بیمار توضیح دهید که با بیوپسی، یک نمونه از پوست را جهت مطالعه میکروسکوپی آماده می‌کنید.	۱
انجام پروسیجر را برای بیمار شرح دهید.	۲

۳	به کلیه سوالات بیمار برای کاهش اضطراب او پاسخ دهید و او را به همکاری تشویق کنید.
۴	به بیمار اطلاع دهید احتیاجی به محدودیت غذا و مایع نیست.
۵	به بیمار بگوئید که یک بی حسی موضعی برای اینکه درد را حس نکند خواهد داشت.
۶	به بیمار بگوئید بیوپسی ۱۵ دقیقه زمان می برد.
۷	تاریخچه بیمار را برای حساسیت به داروی بی حسی کنترل کنید.
۸	بیمار را در وضعیت راحتی قرار دهید و قبل از اینکه بی حسی موضعی انجام شود، موضع بیوپسی را تمیز کنید.
۹	برای بیوپسی برشی، قسمت برآمده پوست را با تیغ شماره ۱۵ جدا کنید. این بافت فوراً در شیشه مخصوص نمونه که قبلاً آماده شده و برچسب زده شده و حاوی فرمل ۱۰ درصد است قرار داده می شود.
۱۰	ناحیه بیوپسی را فشار دهید تا خونریزی متوقف شود. سپس از بانداژ چسبدار استفاده کنید.
۱۱	برای بیوپسی پانچ (punch) پوست اطراف زخم را بکشید و پانچ را خیلی محکم روی زخم فرو ببرید و بچرخانید و نهایتاً یک نمونه بافت تهیه کنید.
۱۲	برش را با فورسپس یا سرسوزن برداشته و آن را از لایه های چربی جدا کنید.
۱۳	نمونه را در شیشه های مخصوص که قبلاً آماده شده و برچسب زده شده است و حاوی محلول فرمالدئید ۱۰٪ یا نگهدارنده استریل است قرار دهید.

با توجه به اندازه پانچ زخم را ببندید . پانچ ۳ میلی متری فقط به بانداژ چسبدار نیاز دارد. پانچ ۴ میلی متری به یک بخیه و پانچ ۶ میلی متری به ۲ بخیه احتیاج دارد.	۱۴
برای بیوپسی تراشی: از تیغ بیستوری شماره ۱۵ برای تراشیدن استفاده کنید. اگر نیاز است برش عمیق و پهن بدهید و نمونه بافت را بردارید و فوراً در شیشه ای که از قبل آماده شده است و حاوی فرمالدئید ۱۰٪ می باشد قرار دهید.	۱۵
ناحیه بیوپسی را فشار دهید تا خونریزی متوقف شود.	۱۶
برای بستن زخم از بخیه استفاده کنید. اگر برش بزرگ است ممکن است به گرافت پوستی نیاز باشد.	۱۷
محل بیوپسی را از نظر خونریزی کنترل کنید.	۱۸
نمونه برچسب زده شده را فوراً با کیف مخصوص حمل به آزمایشگاه بفرستید.	۱۹
جهت کاهش درد از ضد درد استفاده کنید.	۲۰
زمان و محلی که نمونه برداری شده است را ثبت کنید.	۲۱
اگر محل نمونه برداری شده در زمان بیوپسی خونریزی داشته است ثبت کنید.	۲۲

نکات آموزشی :

- عوارض شامل : عفونت و خونریزی اطراف محل بیوپسی می باشد.

- به بیمار بگویید با زخم بخیه شده به منزل برود و ناحیه بیوپسی را تمیز و تا آنجا که ممکن است خشک نگه دارد.
- به بیمار بگویید جهت خارج کردن بخیه های صورت ۳ روز بعد و تنه ۱۴ روز بعد مراجعه نماید.
- به بیمار استفاده از باند چسبدار را آموزش دهید.

انجام کارهای مربوط به کمک بهیاران توسط پرستاران و بهیاران کنترل می شود.

★ عنوان فعالیت: گرفتن نمونه مدفوع

اهداف:

- ۱- فرستادن نمونه مدفوع به آزمایشگاه
- ۲- تشخیص وجود خون، انگل و تخم انگل، صفرا، چربی، پاتوژن ها در مدفوع، ۳-
- تشخیص رنگ، غلظت و بوی مدفوع

وسایل مورد نیاز:

لگن و لوله - دستکش - پاراوان - چوب مخصوص یا آبسلانگ - ظرف مخصوص نمونه برداری

عامل انجام کار: کمک پرستار

ردیف	مراحل انجام کار
۱	از بیمار بخواهید هر وقت احساس دفع داشت شما را خبر کند.
۲	روش انجام کار را برای بیمار شرح دهید.
۳	دور بیمار پاراوان بکشید.
۴	دستکش بپوشید.

۵	لگن تمیز و خشک را زیر بیمار بگذارید.
۶	بیمار را راهنمایی کنید فقط مدفوع را در لگن بریزد.
۷	با استفاده از آبسلانگ مقداری از مدفوع را بردارید و در ظرف مخصوص نمونه‌گیری بگذارید و پس از نوشتن نام بیمار و بخش به آزمایشگاه ارسال کنید.
۸	لگن را بردارید و دست های بیمار را بشویید.
۹	لگن را به اتاق نظافت ببرید.
۱۰	بیمار را در وضعیت مناسب قرار دهید.
۱۱	دستکش را در آورید.
۱۲	دست ها را بشویید.
۱۳	چگونگی انجام کار و ساعت آن را در پرونده بیمار ثبت کنید.

نکات آموزشی:

- همراه شدن ادرار و دستمال توالت در نتیجه آزمایش تاثیر دارد.
- در صورتی که نمونه مدفوع از طریق انما باید گرفته شود فقط از آب ساده یا نرمال سالین استفاده کنید.
- هرگز نمونه مدفوع را در یخچال محتوی مواد غذایی و دارو نگذارید.